

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10

MÔN: NGŨ VĂN – HÙNG YÊN NĂM 2025

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm). Đọc văn bản sau và thực hiện những yêu cầu bên dưới:**VIẾT CHO MÌNH THÁNG TƯ**

(Tạ Bá Hương)

Từ nơi đồng đất quê nhà
mẹ sinh con trong vỡ oà niềm vui
tháng tư hoa gạo đỏ trời
mà vương bếp mẹ than cời nguội ngờ
con như cánh mạ lơ phơ
bay lên cùng những giấc mơ mùa màng
cầm theo dăm hạt thóc vàng
con cầm cả mảnh hồn làng trên tay
mẹ mang con đến cội này
có niềm vui của tháng ngày nở hoa
mẹ nâng câu hát chưa già
chở che dẫn lối cho ta trở về
thương mình lỡ bước đam mê
lại thương mẹ với thương quê ngậm ngùi.

(baovannghe.vn, 14/5/2025)

Câu 1 (1,0 điểm): Bài thơ trên được viết theo thể thơ nào? Nêu căn cứ để xác định thể thơ đó.**Câu 2** (1,0 điểm): Theo em, “mình” trong nhan đề Viết cho mình tháng tư ứng với người con hay người mẹ ở phần nội dung bài thơ?**Câu 3** (1,0 điểm): Nêu tác dụng của phép tu từ so sánh trong hai dòng thơ sau:

“con như cánh mạ lơ phơ
bay lên cùng những giấc mơ mùa màng”

Câu 4 (0,5 điểm): Em hiểu như thế nào về ý nghĩa của từ “trở về” trong hai dòng thơ sau:

mẹ nâng câu hát chưa già
chở che dẫn lối cho ta trở về

Câu 5 (0,5 điểm): Bài thơ trên khơi gợi trong em tình cảm gì đối với gia đình và quê hương?**II. VIẾT (6,0 điểm)****Câu 1** (2,0 điểm): Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ), cảm nhận hai dòng thơ cuối của bài thơ *Viết cho mình tháng tư* (Tạ Bá Hương) trong phần Đọc hiểu:

“thương mình lỡ bước đam mê

lại thương mẹ với thương quê ngậm ngùi”

Câu 2 (4,0 điểm): Trong bối cảnh cuộc sống hiện đại, kỹ năng giao tiếp ngày càng đóng vai trò quan trọng. Tuy nhiên, nhiều người, đặc biệt là thanh thiếu niên lại rất yếu về kỹ năng này. Em hãy viết bài văn nghị luận đề xuất giải pháp để nâng cao kỹ năng giao tiếp cho thanh thiếu niên.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Phần	Câu	Hướng dẫn giải
I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)	Câu 1. (1,0 điểm)	- Thể thơ lục bát - Dấu hiệu: + Những cặp câu lục bát (6-8 tiếng) xen kẽ nhau + Gieo vần: Tiếng thứ 6 của câu 6 vần với tiếng thứ 6 của câu 8 (trời – cời, phơ – mơ,...) - Tiếng thứ 8 của câu 8 vần với tiếng thứ 6 của câu 6 của cặp tiếp theo (ngơ – phơ, tay – này,...)
	Câu 2. (1,0 điểm)	- "mình" trong nhan đề "Viết cho mình tháng tư" ứng với người con
	Câu 3. (1,0 điểm)	- Phép so sánh: “con như cánh mạ lơ phơ” - Tác dụng: + Làm cho câu thơ thêm sinh động, hấp dẫn, tăng sức gợi hình gợi cảm + Nhấn mạnh mong manh, non nớt của người con khi rời xa quê mẹ, đồng thời thể hiện ước mơ và khát vọng vươn lên hướng tới tương lai tốt đẹp.
	Câu 4. (0,5 điểm)	- Nghĩa của từ “trở về” trong hai câu thơ là sự trở về trong tâm hồn - trở về với cội nguồn, tình mẹ, những giá trị truyền thống và ký ức ấu thơ. Đó là hành trình đầy yêu thương, được mẹ và những câu hát ru năm xưa nâng đỡ, chở che, nhắc nhở con người luôn nhớ về nơi mình đã sinh ra và lớn lên.
	Câu 5. (0,5 điểm)	Gợi ý: - Cảm xúc xúc động, biết ơn và yêu thương sâu sắc đối với mẹ và quê hương - Trân trọng những giá trị truyền thống, giữ gìn tình cảm gia đình và luôn hướng về cội nguồn.
PHẦN II. VIẾT	Câu 1. (2,0 điểm)	* Mở đoạn: Giới thiệu tác giả, tác phẩm và vấn đề nghị luận

(6,0 điểm)	* Thân đoạn: - Câu thơ: “thương mình lỡ bước đam mê” + Diễn tả tâm trạng nuối tiếc, tự trách của người con khi theo đuổi đam mê mà phải rời xa điều quan trọng là mẹ, gia đình và quê hương. + Hành trình sống có khi khiến ta lạc hướng, vấp ngã để rồi giật mình nhìn lại tự day dứt, nuối tiếc, ân hận của bản thân khi đối diện với những điều chưa trọn vẹn ấy. - Câu thơ: “lại thương mẹ với thương quê ngậm ngùi” + Gọi lên tình cảm tha thiết, sâu nặng với mẹ và quê hương – những gì gần gũi, thiêng liêng nhất. + Từ “ngậm ngùi” thể hiện nỗi xúc động dâng trào, pha chút ân hận, xót xa. Thể hiện tấm lòng hiếu thảo, tình yêu quê hương sâu nặng của người con. Đồng thời, là sự chiêm nghiệm về trách nhiệm cá nhân đối với gia đình và cội nguồn. - Đặc sắc nghệ thuật: + Ngôn ngữ giản dị mà giàu cảm xúc, gần gũi như lời tâm sự. + Điệp từ “thương” được lặp lại tạo nhịp điệu và làm nổi bật tình cảm gia đình, quê hương. * Kết đoạn: - Khẳng định giá trị của hai dòng thơ trong việc thể hiện chiều sâu tâm hồn của nhân vật trữ tình. - Liên hệ, mở rộng: Gọi nhắc người đọc về sự gắn kết thiêng liêng giữa mỗi cá nhân với gia đình và quê hương
Câu 2. (4,0 điểm)	1. Mở bài Dẫn dắt và giới thiệu vấn đề nghị luận: giải pháp nâng cao kỹ năng giao tiếp cho thanh thiếu niên 2. Thân bài * Giải thích: Định nghĩa và nêu thực trạng - Kỹ năng giao tiếp là khả năng truyền đạt thông tin, ý tưởng, cảm xúc một cách hiệu quả; khả năng lắng nghe, thấu hiểu người khác; khả năng xây dựng và duy trì mối quan hệ - Thực trạng: + Ngại giao tiếp trực tiếp, rụt rè, thiếu tự tin khi đứng trước đám đông. + Khó khăn trong việc diễn đạt ý tưởng, cảm xúc một cách rõ ràng, mạch lạc. + Thiếu kỹ năng lắng nghe, dễ hiểu lầm hoặc bỏ qua thông tin quan trọng.

	... * Phân tích: - Vai trò của kỹ năng giao tiếp + Trong học tập: Giúp tiếp thu kiến thức hiệu quả, hợp tác nhóm, thuyết trình. + Trong công việc: Yếu tố then chốt để thành công (các hoạt động như: phỏng vấn, đàm phán, làm việc nhóm, lãnh đạo). + Trong cuộc sống cá nhân, xã hội: Xây dựng mối quan hệ tốt đẹp, giải quyết mâu thuẫn, thể hiện bản thân, hòa nhập cộng đồng. - Nguyên nhân thiếu kỹ năng giao tiếp ở 1 bộ phận thanh niên: + Ảnh hưởng của công nghệ và mạng xã hội: Dành quá nhiều thời gian cho thế giới ảo, làm giảm cơ hội và sự tự tin trong giao tiếp trực tiếp. + Gia đình, nhà trường chưa tạo đủ cơ hội và không gian để thanh thiếu niên thực hành giao tiếp. + Áp lực học tập/sự bận rộn: Ít thời gian tham gia các hoạt động ngoại khóa, xã hội. + Chưa được trang bị kiến thức và kỹ năng giao tiếp một cách có hệ thống. + Tâm lý cá nhân: E ngại, nhút nhát, sợ sai, sợ bị đánh giá. * Chứng minh HS tự tìm dẫn chứng phù hợp * Giải pháp rút ra - Với bản thân thanh thiếu niên: + Chủ động luyện tập kỹ năng nói, thuyết trình. + Đọc sách, nghe podcast để mở rộng vốn từ và lối diễn đạt. + Tham gia các hoạt động ngoại khóa, câu lạc bộ, tình nguyện, sân chơi học sinh để rèn kỹ năng. - Với gia đình: + Tạo môi trường trò chuyện, chia sẻ thường xuyên giữa cha mẹ và con cái. + Khuyến khích con tự tin thể hiện quan điểm, cảm xúc. - Với nhà trường: + Tăng cường giáo dục kỹ năng mềm trong chương trình học. + Tổ chức diễn đàn, hội thảo, tiết học kỹ năng sống. + Khuyến khích học sinh thuyết trình, làm việc nhóm, tranh biện... 3. Kết bài - Khẳng định lại vai trò thiết yếu của kỹ năng giao tiếp trong cuộc sống hiện đại.
--	--

		- Thông điệp: Kêu gọi thanh thiếu niên hãy chủ động học hỏi và rèn luyện, để trở thành những người tự tin, hòa đồng và sẵn sàng hội nhập với xã hội.
--	--	--